

Sicer' izhaja vsaki teden dan z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrtina razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane prcelo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravljanje se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje št. 3.

Stajerc

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 29.

V Ptuju v nedeljo dne 16. julija 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani prijete in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Na delo!

Zmage pijani si domišljujejo prvaški klerikalci, da jim zdaj zlitje cveti in da ni sile, ki jih vstavlja. V resnici pa pravzaprav niso ničesar dosegli. Ničesar, ne v moralnem ne v faktičnem oziru. Njih politični boj je bil v protikolobu z vsami cerkvenimi in verskimi predpisi. In vsak korak, ki ga napravijo klerikalci na političnem polju naprej, je korak nazaj v verskem oziru. Ako bi prišla katoliška vera res enkrat v stvarnost, potem je gotovo, da bi morali politični duhovniki zato odgovornost prevzeti. Tena s farji gor, vera s farji dol! . . . Ali puščimo to, kar je danes že splošno pripoznano, da kar priznajo celo papež ter visoki cerkveni uradniki, ki so nasprotniki političnega angažiranja duhovščine. Pustimo to, kajti kakor je med Nemci vsled politične gonje gotovih duhovnikov poročilo „roč-od-Rima“-gibanje, tako je tudi pri nas verska mlačnost posledica klerikalnega prodiranja. To nam priznava tudi mnogo pravih, starejših duhovnikov. In ljudstvo samo zahteva — „kancelparagraf“ . . . Mi pravišmo, da klerikalna stranka pri zadnjih državno-političnih volitvah v moralnem oziru ni prav ničesar pridobila. Njena zmaga je šla v kodo veri in je stala mnogo poštenja, mnogo religioznega čuta, mnogo miru. Sicer pa ni bil slavospevi in pijano navdušenje klerikalnih istovredni v faktičnem oziru ni v temelju. Res je namreč, da so bili na spodnjem Stajerskem tudi slovenski klerikalci izvoljeni in da je na Koroškem klerikalni Grafenauer tudi še enkrat zmagal. Brez zadržka priznavamo, da so klerikalci resnično premagali papirnato „narodno stranko.“ Ali to vendar ni nič posebnega. „Narodna stranka“ ni bila nikdar resna, ni imela v ljudstvu nikdar zaslonbe in veljave, je v po-

litičnem oziru hitela od napake do napake, v gospodarskem pa od poloma do poloma. „Narodna stranka“ je bila le karikatura resnega protiklerikalnega dela in je napredni stvari več škodovala nego koristila. Nad tako stranko je seveda lahko „zmagati“, posebno ker imajo klerikalci celo armado političnih kaplanov na razpolago, ki jih mora ljudstvo plačati, ki pa vendar proti ljudstvu delajo, in ker klerikalci z naravnost bogokletskim počenjanjem izrabljajo vse cerkvene uredbe v svoje strankarske namene . . .

Ali eno se ne da zatajiti: klerikalci so premagali „narodno stranko.“ — niso pa premagali in ne bodo premagali napredne, svobodne misli! Niti španska inkvizicija v temnem srednjem veku ni zadržala človeškega napredka in takrat so imeli grmade in vislice na razpolago, ti črni, jezični „elovekoljubi“, ki imajo le en cilj: nadvlado . . . Napredne misli ne bodoje križali in sežigali in premagali!

Res je pa tudi, da je danes na spodnjem Stajerskem in na spodnjem Koroškem edino „Stajerčeva“ stranka in z njo združeno nemstvo nositelj napredne misli. Ako bi imeli slovenski narodnjaki le količkaj zmisla za splošni razvitek, morali bi biti nemštvu globoko hvaležni. Kajti kdo bi tajil, da je vse, kar je v Slovincih naprednega, plod nemške kulture in nemškega dela. Zato ni čuda, da so n. pr. na Koroškem napredni Slovinci (seveda razven nekaterih kranjskih narodnjakov) popolnoma edini z Nemci in poznajo le enega sovražnika — klerikalizem. Na Koroškem ni nobene resne „narodne“ stranke in vendar so vrli kmetje pri volitvah klerikalizem ob tla počili, da si je vsa rebra polomil . . . Na Stajerskem pa je celjska „narodna stranka“ po receptu mladih študentov in naivnih advokatov širila hujskarijo proti nemštvu, namesto da bi se potegovala za napredno misel.

In zato je „narodna stranka“ v par letih poginila . . .

„Stajerčeva“ stranka je danes edina nositeljica napredne ideje v slovenskih pokrajinah. Te naloge smo si svesti in jo prevzamemo. V zadnjih državno-političnih volitvah je naša stranka mnogo pridobila. Premisliti treba, da smo odzveli le v 24. volilnem okraju klerikalcem okroglo 1500 glasov. Pa ne samo to! Ljudstvo je v zadnjih volitvah nezmožnost „narodne stranke“ izpoznalo. Vsled tega prihajajo zdaj tudi pristaši „narodne stranke“ v velikem številu k nami nazaj. Izpoznali so nevarnost klerikalizma, izpoznali pa tudi, da je v našem taboru edino moč goče proti klerikalizmu nastopati.

Na delo torej, vrli „Stajerčijanci!“ Na delo vi vsi, ki pozdravljate napredno misel! Na delo, da nam zasije dan zmaga!

641 Težka glava in glavobol, omotica in šumenje po ušesih so pojavi, ki se najčešče pojavljajo vsled težkoč pri prebavi. 1/2 kozarca naravne Franc Jožef-ove grenčice odstranjuje hitro in brez bolečin vzroke želodčnih neradnosti in povzroči s tem izdaten odvod valovanja. „Franc Jožef-ova voda“, piše profesor pl. Buhl v Monakovem, „vpliva naglo in se povsod hvalno omenja kot prieto okusna“.

Politični pregled.

Državni zbor stopi torej 17. t. m. skupaj in bode bržkone do 5. avgusta zboroval. Novi ministerski predsednik bode skušal izpeljati svoj delavni program. V zmislu tega delavnega programa se bode državni zbor najprej konstituiral, potem pa z bančnim zakonom ter s prvim čitanjem vojaških reformnih postav pečal. Nekatere stranke hočejo prejšnjega ministerskega predsednika Bienenhertha obtožiti, češ da je vporabljal § 14. Seveda taka demonstracija nima praktičnega pomena. Politični položaj je v

spucane čevlje imajo kakor mi poslanci. Naš dohtar Korošec so poklicali enega dinstmana k sebi in so mu dali svoj kuferček. Kako se je poklonil, kako je bil pohleven pred našim dohtarjem Korošcem. Jaz se dinstmana niti nagoovoriti nisem upal, Korošec so mu pa kar zapovedali. Ej, ej, naš dohtar Korošec, to so gospod, Bog jim daj dolgo življenje in po smrti mrzlo — holt prdon, tega pa ne smem reči. Najprej sem hotel na panhofu en kolesel vzeti; pa se mi je zdelo pregmen. Mislim sem si: dozdam sem imel doma žrebca in sem mu jermas nastavljal, kadar je fige drukal; zdaj pa sem poslanec in se s konjem niti peljati nočem. Zato sem šel hajd v tramvaj. Prijatelj, to ti je vrag! Nobenega konja nimajo vpreženega, pa tudi nobeden ne poriva, pa gre le naprej; kar nekaj zašraufa pa nekaj zašumi pa gremo naprej. Gospod od tramvaja so prišli k meni pa so hoteli groš za karto. Seveda nisem hotel plačati, ker sem poslanec. Poslanec dela postave, ne pa groše. Ali gospod od tramvaja so rekli „einsperren“ in potem sem hotel glihati; pa ni šlo, groš sem moral plačati. Zato so bili pa gospod od tramvaja

Kaj to! Res je sicer, da v Spuhlji s košom k maši zvonimo, na Dunaju pa imajo štefansturm. Ali kaj to! Makari naj imajo Dunajčanje petnajst štefansturmov, jaz imam štefane vina raje in sploh se naj Dunajčanje skrijejo, kajti — Brenčiča nimajo nobenega. Pač imajo Dunajčanje nekega Bielohlaweka, ki ima skoraj tako okrogli trebušček kakor štajerski fajmoštri. Bielohlawek tudi ni prijatelj knjig, kakor jaz ne. Pač pa ima pohane piške raje kakor stare krenbirštelve, kakor jaz. Ali tudi ta Bielohlawek je figa proti meni. Kajti jaz, Miha, sem naslednik hofrata in bom popravil, kar je hofrat zagrešil. Poleg tega je bil Bielohlawek sicer cugsfirer pri dragonerjih; ali jaz sem bil korporal pri pšelarjih; in pšelarji so več kot vsi drugi soldati . . .

Torej, ljubi moj Tebničmar, ko sem se na Dunaj pripeljal, je vlak zažvižgal; mislim, da od samega veselja, ker sem se jaz z njim peljal. Na panhofu sem videl celo vrsto mož z rdečimi kapami; mislim sem, da so to sami štacionsefi, pa ni res. To so namreč dinstmani. Ako mu daš par soldov, ti nese uro v ferzocungo. Vbogajo ti dinstmani, da je veselje, in

Miha piše . . .

Zadnjič bil je naš priljubljeni sotrudnik Tebničmar v uredništvu. Odkar so tobak postražili, ne čika več. Pač pa je postal zelo pomosen, ker občuje mnogo s slovenskimi poslanci. Raynkador dobil je pismo od svojega prijatelja, vlogoborilnega gospoda državnega poslanca Mihaela Brenčič iz Spuhlja, pošta Pichelstert pri Ptuju. Pismo je jako zanimivo in kaže Brenčičeve lastnosti ter zmognosti jasno kot beli dan. Zato nam je Tebničmar dotično pismo obklopil in dovolil, da se v proslavo največjega slovenskega v ptujsko-ormožkem okraju, gospoda kmetarja in državnega poslanca ter korporala in rezervi Mihčeta v „Stajercu“ objavi. Pismo se glasi tako-le:

„Ljubi Tebničmar!

Danes sem se pripeljal na Dunaj. Imel sem s seboj novi svoj „überziger“ in tudi dva šnajceta sem vzel seboj; ali semtertja se le še starih navad oprimem in ga počim ob tla, saj veš, kakor pri nas doma. Veš kaj, Tebničmar, Dunaj je pa za spoznanje večji kakor Spuhlje.

kapitalizira ni davok opja, mejsini poka donitnih za-fund za-m svojim a držav-
ljivejši
stvo.
skava
vitalne mlaznice, žitne ke in grozja enice, vsako- ste srnje se- sluge, brane za opko, itd., najno- o vsak kmet celo domač separator, imam vedno ir poželi; na dogovorima, lačni pozori zastopnikov; pošteni mo-
rastlin
a jetrab,
je edino se v vseh opravice-
eči rak“
grsko.
sleduje!
apoteka 569
ako lepo
v, večino- ov; torej zu mesta. aslovom: 561
a!
ostelj!
; boljsh 2 80 h; belih 10 h; 1 kg h, slisanih rna (Dau- dega 10 K; franko.
ankinga, 1 blazinava, vim, sivim, lanne 20 K; K, 16 K; vzetju od dovoljena. ta Nr. 716.
dobrem sioniste, alo lepo od ugod- Franz
576
tuju.

